DOMSTOLENS DOM
AF 16. DECEMBER 1970 [1]

Francesco Cinzano & Cia GmbH mod Hauptzollamt Saarbrücken (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Bundesfinanzhof)

Sag 13/70

Sammendrag

Kvantitative restriktioner — fjernelse — statslige handelsmonopoler — fællesskabsrettens anvendelsesområde — standstill — ny kvantitativ foranstaltning — begreb
(EØF-traktaten, art. 37)

Udtrykket »foranstaltninger« i EØF-traktatens artikel 37, stk. 2 er snævert forbundet med den i det foregående stykke givne definition af den adfærd, som udgør et statsligt handelsmonopol. Artikel 37 finder ikke blot anvendelse på indførsel eller udførsel, som direkte omfattes af monopolet, men udstrækker sig til enhver virksomhed, som er forbundet med dettes eksistens og indvirker på samhandelen mellem medlemsstater med bestemte produkter, hvad enten disse er underlagt et monopol eller ej. Herefter kan det forhold, at der efter traktatens ikrafttræden indføres en importafgift på et produkt, hvoraf en af bestanddelene er underlagt monopolet, være en »ny foranstaltning« efter artikel 37, stk. 2.

En ved indførslen opkrævet afgift på produkter fra andre medlemsstater, som er knyttet til tilstedeværelsen af et statsligt monopol, og som først er indført efter traktatens ikrafttræden, udgør ikke en overtrædelse af artikel 37, stk. 2, så længe denne nye opkrævning alene hviler på det indførte produkt i samme udstrækning som på de indenlandske produkter, der er berørt af monopolet.

I sag 13/70

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen af Bundesfinanzhof (øverste instans for skatte- og afgiftssager i Forbundsrepublikken Tyskland) for i en sag, der verserer for nævnte ret mellem

FRANCESCO CINZANO & CIA GMBH, afdelingen for Saarland i Güdingen (Saarland)

og

HAUPTZOLLAMT SAARBRÜCKEN,

at opnå en præjudiciel afgørelse af fortolkningen af EØF-traktatens artikel 37, stk. 2,

1 - Processprog: Tysk.

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene A.M. Donner og A. Trabucchi, dommerne R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore og H. Kutscher (refererende),

generaladvokat: A. Dutheillet de Lamothe
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

D O M

Præmisser

1. Ved kendelse af 25. februar 1970, indgået til Domstolens justitskontor den 6. april 1970, har Bundesfinanzhof i henhold til artikel 177 i traktaten om oprettelse af EØF anmodet Domstolen om at afgøre, om der sker overtrædelse af EØF-traktatens artikel 37, stk. 2, når en medlemsstat, hvor indførsel af ethylalkohol er underlagt et statsmonopol, fra den 1. april 1966 på drikkevarer på vinbasis, som indføres fra en anden medlemsstat (f.eks. vermouth), i forhold til den vinånd, der overstiger en vis grænse, lægger en afgift, som er bestemt til udligning af den fiskale byrde, som hviler på indenlandsk fremstillet ethylalkohol, medens den tidligere normalt alene opkrævede denne afgift, hvor det originale produkt (f.eks. vin) havde mistet sin karakter som sådant gennem tilsætning af vinånd;

2. det fremgår af sagsakterne, at dette spørgsmål angår et nationalt monopol, der navnlig omfatter handel med indenlandsk fremstillet ethylalkohol samt indførsel af samme produkt;

   det er i øvrigt i grundene til forelæggelseskendelsen anført, at den foranstaltning, som er genstand for hovedsagen, består i, at den nationale lovgiver efter traktatens ikrafttræden har udvidet en allerede gældende afgift til indførsel af produkter, som ikke tidligere var omfattet af den;

   besvarelsen af den nationale rets spørgsmål skal ske under hensyntagen til disse elementer.

3. Det er påstået, at indførelsen af den omtvistede afgift ikke omfattes af artikel 37, stk. 2, fordi den ikke henhører under et af de i denne artikel anførte monopoler.

4. Artikel 37, stk. 2 forbyder navnlig »nye foranstaltninger«, som strider mod de i artiklens første stykke anførte principper;

   det fremgår af disse stykker set i sammenhæng, at udtrykket »foranstaltninger« i artiklens andet stykke er snævert forbundet med den i det foregående stykke givne definition af den adfærd, som udgør et statsligt handelsmonopol;

5. denne definition er forsætligt udformet generelt, således at den omfatter de indgreb, hvorved den pågældende stat blot »faktisk« eller »indirekte« påvirker samhandelen mellem medlemsstater, såsom indgreb, hvorved staten langt fra at »kontrollere« eller »styre« samhandelen nøjes med at »påvirke« den;

   heraf følger, at artikel 37 ikke blot finder anvendelse på indførsel eller udførsel, som direkte omfattes af monopolet, men udstrækker sig til enhver virksomhed, som er forbundet med dettes eksistens og indvirker på samhandelen mellem medlemsstater med bestemte produkter, hvad enten disse er underlagt et monopol eller ej;

6. herefter kan det forhold, at der efter traktatens ikrafttræden indføres en importafgift på et produkt, hvoraf en af bestanddelene er underlagt monopolet, være en »ny foranstaltning« efter artikel 37, stk. 2.

7. Imidlertid forbyder den nævnte bestemmelse ikke enhver »ny foranstaltning« men alene en foranstaltning, som enten »strider mod de i artiklens stk. 1 anførte principper« — dvs. som indfører eller forværrer en »forskelsbehandling af Medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår« — eller »begrænser rækkevidden af de artikler, der angår afskaffelse af told og kvantitative restriktioner mellem Medlemsstaterne«.

8. Det skal herefter først opklares, om en afgift, som tidligere alene var lagt på indenlandske produkter, som er underlagt et monopol, og nu udvides til lignende indførte produkter, kan anses for at udgøre en forskelsbehandling med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår;

9. den nye afgift må, for at kunne medføre forskelsbehandling med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår efter artikel 37, stk. 1, bevirke, at det indførte produkt pålægges tungere byrder end det tilsvarende indenlandske produkt;

   dette er ikke tilfældet, når det førstnævnte underkastes samme byrde som den, der hviler på det andet;

   herefter foreligger der ikke forskelsbehandling i den nævnte artikels forstand, når der for det indførte produkt gælder samme betingelser som for det indenlandske, som omfattes af monopolet.

10. Det skal derudover opklares, om den nye afgift begrænser rækkevidden af de artikler, der angår afskaffelsen af told og kvantitative restriktioner som anført i artikel 37, stk. 2;

11. for så vidt som den nævnte foranstaltning alene har til formål i samhandelen i Fællesskabet at pålægge en afgift, som inden traktatens ikrafttræden udelukkende hvilede på de tilsvarende indenlandske produkter, bevirker denne udvidelse ikke, at man må sidestille afgiften med en told eller afgift med tilsvarende virkning;

    endelig har den pågældende afgift ifølge sin natur intet til fælles med en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion.

12. Herefter er svaret til Bundesfinanzhof, at en ved indførslen opkrævet afgift på produkter fra andre medlemsstater, som er knyttet til tilstedeværelsen af et statsligt monopol, og som først er indført efter traktatens ikrafttræden, ikke udgør en overtrædelse af artikel 37, stk. 2, så længe denne nye opkrævning alene hviler på det indførte produkt i samme udstrækning som på de indenlandske produkter, der er berørt af monopolet.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Bundesfinanzhof ved kendelse af 25. februar 1970, for ret:

En ved indførslen opkrævet afgift på produkter fra andre medlemsstater, som er knyttet til tilstedeværelsen af et statsligt monopol, og som først er indført efter traktatens ikrafttræden, udgør ikke en overtrædelse af artikel 37, stk. 2, så længe denne nye opkrævning alene hviler på det indførte produkt i samme udstrækning som på de indenlandske produkter, der er berørt af monopolet.

Lecourt Donner Trabucchi
Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1970.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident